

UCHWAŁA Nr .....
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
z dnia .....

**w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej
w zakresie ozonu**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227)

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Określa się program ochrony powietrza, zwany dalej „Programem” dla strefy zachodniopomorskiej.

§ 2.

Program określa się ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów docelowych ozonu.

§ 3.

1. Na Program składają się:

- 1) opracowanie „Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej, którą stanowi obszar województwa zachodniopomorskiego z wyłączeniem aglomeracji szczecińskiej, ze względu na przekroczenie poziomu docelowego określonego dla ozonu”, które stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) wyszczególnienie naruszenia standardów jakości powietrza i ich zakresu oraz źródeł pochodzenia ozonu i substancji przyczyniających się do jego powstawania, które stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały;
- 3) wskazanie podstawowych kierunków działań, zmierzających do przywracania poziomów docelowych ozonu, które stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały;

2. Do niniejszej uchwały załącza się uzasadnienie, zawierające informację o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

§ 4.

Program, o którym mowa w §1, obowiązuje do 2012 roku.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Załącznik nr 1
do uchwały nr .....
Sejmiku Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia .....

1. „Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej, którą stanowi obszar województwa zachodniopomorskiego z wyłączeniem Aglomeracji Szczecińskiej, ze względu na przekroczenie poziomu docelowego określonego dla ozonu” (Gdańsk, 2010 r.)

Naruszenia standardów jakości powietrza i ich zakres

1. Wielkość poziomów ozonu w 2008 r. (roku, od którego wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza) oraz w pięciu latach poprzedzających (2004-2008)

Rok 2008

Lp.	Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	Współrzędne stacji	Ilość dni z przekroczeniem poziomu docelowego Średnia 2006-2008	S 93,2 [µg/m ³]
1.	zachodniopomorska	Widuchowa Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	14°23'55" 53°07'20"	27	121,5
2.		Marwice ^{*)}	ZpGryfMarwiceDO	14°15'01" 53°09'47"	27	131,1
3.		Storkowo ^{*)}	ZpSzcStorkowoDO	16°29'51" 53°46'44"	20	122,1

*) Funkcjonujące od 2008 roku stanowiska pomiarowe w Marwicach i Storkowie są traktowane jedynie jako stanowiska pomocnicze, ze względu na niereprezentatywność wyników pomiarów wynikającą ze zbyt krótkiej serii pomiarowej.

Rok 2004

Lp.	Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	Współrzędne stacji	Ilość dni z przekroczeniem poziomu docelowego	S 93,2 [µg/m ³]
1.	zachodniopomorska	Widuchowa Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	14°23'55" 53°07'20"	7	110,8

Rok 2005

Lp.	Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	Współrzędne stacji	Ilość dni z przekroczeniem poziomu docelowego Średnia 2004-2005	S 93,2 [µg/m ³]
1.	zachodniopomorska	Widuchowa Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	14°23'55" 53°07'20"	14	117,1

Rok 2006

Lp.	Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	Współrzędne stacji	Ilość dni z przekroczeniem poziomu docelowego Średnia 2004-2006	S 93,2 [µg/m ³]
1.	zachodniopomorska	Widuchowa Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	14°23'55" 53°07'20"	23	128,9

Rok 2007

Lp.	Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	Współrzędne stacji	Ilość dni z przekroczeniem poziomu docelowego Średnia 2005-2007	S 93,2 [µg/m ³]
1.	zachodnio-pomorska	Widuchowa Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	14°23'55" 53°07'20"	25	115

W strefie objętej Programem, w roku 2008, tj. roku, od którego jest wymagane opracowanie programu ochrony powietrza, stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego ozonu – 120 µg/m³ o 1,5 µg/m³, w punkcie pomiarowym na stacji zlokalizowanej w miejscowości Widuchowa.

2. Wielkości poziomu tlenków azotu – substancji przyczyniających się do powstawania ozonu, w 2008 r. (roku, od którego wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza) oraz w pięciu latach poprzedzających (2004 – 2008).

Rok 2008

Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	NO _x [µg/m ³] S śr.	NO ₂ [µg/m ³]	
				S 99,8 1h	S śr.
zachodnio-pomorska	Widuchowa, Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	9,8	32,0	8,0
	Gryfino, ul. Słowackiego	ZpGryfGryfinoDO	-	55,5	13,5
	Stoki k/Chojny	ZpGryfStokiDo	-	72,1	10,7
	Marwice	ZpGryfMarwiceDO	8,1	42,0	8,9
	Koszalin ul. Armii Krajowej	ZpKoszalin005	-	91,0	22,3
	Lipnik k/Stargardu	ZpStarLipnikDO	-	34,9	7,1
	Storkowo	ZpSzcStorkowoDO	3,0	27,0	3,3

Rok 2004 – brak danych

Rok 2005

Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	NO _x [µg/m ³] S śr.	NO ₂ [µg/m ³]	
				S 99,8 1h	S śr.
zachodnio-pomorska	Gryfino, ul. Słowackiego	ZpGryfGryfinoDO	-	51,7	10,4
	Widuchowa, Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	8,8	37,0	8,0
	Stoki k/Chojny	ZpGryfStokiDo	-	47,0	8,8
	Lipnik k/Stargardu	ZpStarLipnikDO	-	64,5	11,3

Rok 2006

Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	NO _x [µg/m ³] S śr.	NO ₂ [µg/m ³]	
				S 99,8 1h	S śr.
zachodnio- pomorska	Gryfino, ul. Słowackiego	ZpGryfGryfinoDO	-	72,2	13,6
	Widuchowa, Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	11,0	46,0	10,0
	Stoki k/Chojny	ZpGryfStokiDo	-	85,4	11,2
	Lipnik k/Stargardu	ZpStarLipnikDO	-	82,0	11,5

Rok 2007

Strefa	Stanowisko pomiarowe	Kod krajowy stacji	NO _x [µg/m ³] S śr.	NO ₂ [µg/m ³]	
				S 99,8 1h	S śr.
zachodnio- pomorska	Widuchowa, Bulwary Rybackie	ZpGryfWiduchowa003	10,3	37,0	7,9
	Gryfino, ul. Słowackiego	ZpGryfGryfinoDO	-	53,8	8,7
	Stoki k/Chojny	ZpGryfStokiDo	-	75,7	9,8
	Lipnik k/Stargardu	ZpStarLipnikDO	-	30,7	6,8
	Koszalin ul. Armii Krajowej	ZpKoszalin005	-	96,0	22,4

W strefie zachodniopomorskiej w latach 2005 – 2008, nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych dwutlenku azotu.

3. Źródła pochodzenia ozonu w powietrzu

Ozon jest zanieczyszczeniem o charakterze transgranicznym (przenoszonym na duże odległości). Formowany jest w wyniku reakcji chemicznych lotnych związków organicznych oraz tlenków azotu w obecności promieniowania słonecznego. W tworzeniu ozonu największe znaczenie mają specyficzne warunki meteorologiczne, a większość przekroczeń notuje się podczas stabilnej wyżowej pogody, kiedy występuje duże promieniowanie słoneczne, wysoka temperatura, a prędkości wiatru są bardzo niskie.

Głównymi źródłami prekursorów ozonu są:

- emitory przemysłowe -energetyczne i technologiczne (generujące zarówno NMLZO jak i NO_x),
- emitory bytowo-komunalne (generujące głównie NMLZO),
- emitory komunikacyjne (pojazdy spalinowe generują znaczne ilości tlenków azotu),
- źródła naturalne – lasy (generujące lotne związki organiczne w postaci olejków eterycznych),
- rolnictwo (odpowiedzialne za emisję amoniaku oraz w mniejszym stopniu tlenków azotu i NMLZO).

Podstawowe kierunki działań zmierzających do przywracania poziomu docelowego ozonu:

1. W zakresie obniżenia emisji ze źródeł komunikacyjnych:
  - a) zakup przez lokalne władze pojazdów bardziej przyjaznych dla środowiska (pojazdy użyteczności publicznej, zakładów utylizacji śmieci, zakładów wodociągowych, gazowych itp.),
  - b) wprowadzenie zachęt finansowych dla właścicieli pojazdów wykorzystujących alternatywne paliwa (np. pojazdy elektryczne itp.),
  - c) modernizacja systemów transportu miejskiego, usprawnienie miejskiej komunikacji, tworzenie zachęt do korzystania z transportu miejskiego,
  - d) budowa ścieżek rowerowych (akcje: zamień samochód na rower),
  - e) modernizacja infrastruktury drogowej w miastach, budowa obwodnic,
  - f) budowa infrastruktury bezkolizyjnego ruchu tranzytowego (budowa obwodnic, autostrad, dróg szybkiego ruchu itp.),
  - g) wzmożone badania pojazdów pod względem emisji zanieczyszczeń,
  - h) szkolenia kierowców w celu usprawnienia ruchu drogowego (nauka płynnej jazdy, zwiększenie kultury jazdy),
  - i) wprowadzanie w centrach miast stref z zakazem poruszania się wszelkich pojazdów,
  - j) zachęty finansowe przy wymianie modeli samochodów starszego typu na nowe,
  - k) wykorzystanie istniejących linii kolejowych dla autobusów szynowych.
  - l) zastosowanie systemów zarządzania ruchem drogowym, w tym w technologii ITS.
2. W zakresie ograniczanie emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej):
  - a) termomodernizacje obiektów miejskich zgodnie z najwyższymi standardami energooszczędności,
  - b) zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływająca na ograniczanie emisji NO₂ i niemetalowych lotnych związków organicznych NMLZO,
  - c) ograniczanie emisji NMLZO i NO₂ z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
3. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw oraz źródła technologiczne:
  - a) stosowanie technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
  - b) ograniczanie źródeł emisji,
  - c) zmiana technologii i surowców wpływających na zmniejszenie emisji tlenków azotu i LZO,
  - d) stosowanie rozwiązań technologicznych i technicznych skierowanych na ograniczenie lub wyeliminowanie emisji niezorganizowanej LZO,
  - e) stosowanie technologii wykorzystujących wyroby lakierowe o wysokiej zawartości cząstek stałych lub wyroby lakierowe wodorozcieńczalne,
  - f) wprowadzanie systemu zarządzania środowiskiem.
4. W zakresie edukacji ekologicznej:
  - a) edukacja społeczeństwa na temat zanieczyszczeń powietrza, przede wszystkim o prekursorach ozonu, jak powstaje „zły” ozon, jakie działania społeczeństwa mogą przyczynić się do obniżenia stężeń ozonu, korzyściach dla środowiska płynących z obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

5. W zakresie kontroli emisji lotnych związków organicznych wynikającej ze składowania paliwa i jego dystrybucji z terminali do stacji paliw:
  - a) przestrzeganie wymagań dotyczących stosowania urządzeń do magazynowania, załadunku oraz rozładunku paliw w terminalach, m.in. stosowanie zbiorników, przewodów i urządzeń umożliwiających odzysk lub spalanie oparów w celu nie przedostawania się substancji toksycznych do środowiska,
  - b) przeprowadzanie systematycznych kontroli szczelności przewodów połączeniowych i instalacji rurowych przez właściwe jednostki,
  - c) przestrzeganie wymagań dotyczących urządzeń do załadunku i magazynowania na stacjach paliw: załadunek może odbywać się tylko w przypadku oparoszczelnych, sprawnych przewodów połączeniowych.

6. W zakresie kontroli emisji LZO wynikającej z magazynowania rozpuszczalników i surowców zawierających lotne związki organiczne LZO:
  - a) kontrola szczelności przewodów połączeniowych i instalacji rurowych oraz sprawności urządzeń służących do załadunku i rozładunku rozpuszczalników LZO,
  - b) kontrola szczelności zbiorników magazynowych.

Uzasadnienie

Mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska – Poś (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) przygotowanie naprawczych programów ochrony powietrza (art. 91 ust. 3 i 5 ustawy Poś) należy do zadań samorządu województwa. Programy określa się dla stref (strefa to aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tys. bądź obszar jednego lub więcej powiatów położonych na obszarze tego samego województwa niewchodzący w skład ww. aglomeracji), w której poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny lub docelowy.

Podstawą określenia programu naprawczego dla strefy zachodniopomorskiej jest *Roczna ocena jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego - raport za 2008 r.* Ocena wykazała przekroczenia poziomu docelowego ozonu w powietrzu.

Projekt niniejszego dokumentu został wykonany w 2010 r. przez, wyłonione w trybie przetargu nieograniczonego, Biuro Studiów i Pomiarów Proekologicznych „EKOMETRIA” Sp. z o.o. z Gdańska. Dokumentacja pozwoliła na udokumentowanie przyczyn występowania przekroczeń wraz ze wskazaniem rodzaju źródeł emisji mających wpływ na występowanie przekroczeń. Opracowany dokument zawiera również propozycję kierunków działań zmierzających do przywracania poziomu docelowego ozonu w powietrzu.

W postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie Programu, zgodnie z art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska, zapewniono również udział społeczeństwa. Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego podał w publicznie dostępnym wykazie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego przy ul. Korsarzy 34 informację o przygotowanym projekcie Programu. Ponadto w zamieszczonym w prasie (Głos Dziennik Pomorza, w dniu 27 września 2010 r.) ogłoszeniu Wydział podał informację o możliwości wnoszenia uwag i wniosków do opracowanego projektu programu ochrony powietrza. Informację o trwających konsultacjach społecznych zamieszczano również na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego: www.wzp.pl. Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska zwrócił się również z prośbą do wszystkich starostw województwa zachodniopomorskiego o zamieszczenie na stronach internetowych informacji o trwających konsultacjach społecznych.

Do opracowanego projektu w ramach konsultacji społecznych nie wniesiono żadnych uwag i wniosków.

Ponadto, zgodnie z art. 91 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) projekt uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego został przekazany do zaopiniowania wszystkim starostom województwa zachodniopomorskiego. Do przesłanego projektu Uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej uwagę wniósł Starosta Choszczeński.

Zestawienie uwag oraz informacja o sposobie ich wykorzystania stanowi odrębny dokument.